

MVO Nederland

Financieel Jaarverslag

2011

Datum: 11 juni 2012

Inhoudsopgave

DIRECTIEVERSLAG MVO NEDERLAND 2011	4
ALGEMEEN.....	8
JAARREKENING 2011.....	10
BALANS PER 31 DECEMBER 2011	11
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2011	12
STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER INKOMSTENBRON 2011	13
ALGEMENE TOELICHTING	14
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING.....	16
TOELICHTING OP DE BALANS OVER 2011	19
NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	23
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2011	24
BIJLAGE 1. OVERZICHT SUBSIDIEBESCHIKKINGEN	30
BIJLAGE 2. BEGROTING VERSUS REALISATIE 2011	32
BIJLAGE 3. ONTWIKKELING MET BETREKKING TOT PARTNERS.....	35
BIJLAGE 4. OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	37
RESULTAATBESTEMMING STICHTING KENNISCENTRUM	
MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	39

DIRECTIEVERSLAG MVO NEDERLAND 2011

Voortgaande groei voor MVO en MVO Nederland in 2011

‘MVO een vanzelfsprekende zaak bij het hele Nederlandse bedrijfsleven’. Dat is de missie van MVO Nederland. Vanuit die missie was ‘Continuïteit en innovatie’ het motto voor ons jaarplan 2011. Dat motto hebben wij in het afgelopen jaar meer dan waar gemaakt. De continuïteit van onze organisatie werd versterkt door een aanhoudende groei van het aantal bedrijven dat zich bij onze kennis- en netwerkorganisatie aansloot. Daarnaast stemde het kabinet in met ons nieuwe meerjarenbeleidsplan 2012-2015 dat in 2011 onder het motto ‘Met MVO naar een sterke economie en een weerbare samenleving’ gereed kwam. In dat kader werd met het kabinet overeengekomen dat de meerjarensubsidie die MVO Nederland tot en met 2012 ontvangt wordt beëindigd en voor de jaren 2013 en 2014 wordt omgezet in twee projectsubsidies. Met deze projectsubsidies kunnen wij onze publieke kennis- en aanjaagfunctie - zij het op een aangepaste schaal en onder andere condities - voortzetten.

Groei

Het jaar 2011 werd gekenmerkt door een flinke groei van onze activiteiten. Het aantal aangesloten partners steeg met gemiddeld ruim 40 bedrijven per maand van 1.333 naar 1.814. Het aantal aangesloten brancheorganisaties steeg van 31 naar 55. Deze organisaties vertegenwoordigen gezamenlijk 200.000 bedrijven. Het aantal fte dat bij MVO Nederland werkzaam was nam toe van 36 naar 48.

Bij een licht dalende basissubsidie bleven de projectinkomsten ongeveer gelijk en stegen de inkomsten van partners. Een belangrijk en groeiend deel van onze partnerinkomsten is afkomstig van de 57 grote bedrijven die voor een contributie van 7.000 euro per jaar lid zijn van ons Grote Bedrijven Netwerk. Per saldo stegen onze totale inkomsten (exclusief bestede subsidies voorgaande jaren) van 3,8 miljoen naar 4 miljoen euro. Deze groei is een weerslag van een gestage voortzetting van door de overheid gefinancierde projecten en de aanhoudende belangstelling bij bedrijven voor MVO. De slechte economische omstandigheden hebben hierop eerder een stimulerend effect dan dat zij een remmende factor zijn.

In 2011 hebben wij onze activiteiten op het gebied van publieke voorlichting over MVO verder uitgebreid door de publicatie van tal van nieuwe kennisdossiers en praktische tips op onze website. Ook nam het aantal brancheorganisaties dat wij met MVO-kennis ondersteunen toe en verzorgden wij aanzienlijk meer nieuwsbrieven, inleidingen en andere algemene voorlichtingsactiviteiten. Het aantal bezoeken aan onze website steeg met ruim 20 procent naar 350.000 op jaarbasis.

Belangrijke thema's

Internationaal MVO en ketenverantwoordelijkheid waren in 2011 belangrijke thema's. Over deze onderwerpen geven we langs diverse kanalen en via verschillende projecten voorlichting aan bedrijven. Daarbij gaat het zowel om duurzaam inkopen door de overheid als om ketenverantwoordelijkheid van bedrijven. Gezamenlijk met VNO-NCW, MKB-Nederland, NEVI en De Groene Zaak brachten wij aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een advies uit over het duurzaam inkoopbeleid van de overheid. Voorts namen wij deel aan de SER-commissie Internationaal MVO waar ketenverantwoordelijkheid het centrale thema is.

In 2011 besteedden wij ook veel aandacht aan mensgericht ondernemen. Op basis van een met koploperbedrijven opgestelde beleidsvisie over de P van People hebben wij via publicaties, trainingen en lezingen bedrijven en branches geactiveerd de factor mens in het bedrijf hoger op de agenda te zetten. Speerpunthema's waren daarbij het nieuwe werken en arbeidsparticipatie van mensen met een beperking. Belangrijke projecten waren voorts de voorlichting over de vernieuwde OESO-richtlijnen, het project Grensverleggers waarmee we de kennis en bewustwording bij zaken doen in en met ontwikkelingslanden stimuleren, het project MVO in de food- en agrisector, het begeleiden van een Green Deal voor de betonsector en de activering en professionalisering op het gebied van maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO). Voorts traden wij toe tot de zogenaamde koepel Green Deal die het kabinet afsloot met de centrale ondernemingsorganisaties onder leiding van VNO-NCW en met de milieubeweging onder leiding van Stichting Natuur & Milieu. Het doel van deze nieuwe kabinetsaanpak is de verduurzaming in Nederland te versnellen door het particuliere initiatief te stimuleren.

Partners

Voor onze partners is in 2011 een verdere uitbreiding van onze dienstverlening voorbereid, gecombineerd met een tariefsverhoging voor het partnerschap. Deze aanpassingen zijn inmiddels per 1 april 2012 ingegaan. Ook de voorbereiding van de introductie van de MVO Nederland Academie per 1 januari 2012 kreeg in 2011 veel aandacht. De MVO Nederland Academie is een privaat gefinancierde activiteit waarmee wij de kennis en de professionaliteit op het gebied van MVO willen bevorderen.

Medewerkers

In 2011 werd voor de tweede keer onder medewerkers het zogenaamde Investors in People onderzoek gehouden. Uit dit onderzoek naar de mate waarin het personeelsbeleid aansluit op zowel organisatiedoelen als de medewerkerstevredenheid bleek dat medewerkers *overall* zeer tevreden zijn over MVO Nederland als werkgever. De scores lagen over een breed front hoger dan in 2009, toen het onderzoek voor het eerst werd gehouden. In 2011 werd gezien de groei van onze organisatie een personeelsvertegenwoordiging (PVT) ingesteld. Met de PVT wordt periodiek overlegd over personeelsaangelegenheden en andere zaken die voor de medewerkers van belang zijn. Aan het begin van het jaar verhuisden wij vanwege onze groei en de groei van IDH van het pand van de Kamer van Koophandel in Utrecht naar een nabijgelegen kantoor aan de Nieuwekade 9. Daarmee stapten wij ook over op het concept van het nieuwe werken. Het nieuwe werken geeft medewerkers meer flexibiliteit in de plaats en het tijdstip waarop zij werken en leidt tot een meer optimale ruimtebenutting.

Financiën

Op financieel gebied zijn er in de opstelling van onze cijfers een paar wijzigingen aangebracht. IDH werd verzelfstandigd en verdween daarmee uit onze boeken. Expliciet er dan voorheen zijn de inkomsten en uitgaven verantwoord over de drie onderdelen van onze organisatie: basis, projecten en partners. Voorts is ervoor gekozen om nog niet bestede subsidiegelden niet meer te verantwoorden onder de algemene reserve maar als bestedingsverplichting op de balans te vermelden. Er was sprake van een groeiend aantal activiteiten, waarvoor wij zowel publieke financiering als private middelen aantrokken. Het jaar 2011 eindigde inclusief onttrekkingen aan de hiervoor genoemde bestedingsverplichting en een toevoeging aan de continuïteitsreserve met een kleine plus.

Vooruitblik

Wij verwachten dat het bedrijfsleven onverminderd aandacht blijft houden voor MVO. Steeds duidelijker wordt immers dat MVO de business case versterkt. Dat is goed nieuws. Gezien de enorme betekenis van sociale en milieuvraagstukken en de rol van bedrijven daarbij gaan wij er vanuit dat ook de overheid in de komende periode, ondanks de bezuinigingen en weliswaar selectiever, toch bij belangrijke MVO-thema's betrokken blijft. Immers, hoe meer bedrijven maatschappelijk verantwoord ondernemen hoe beter dat is voor de collectieve lasten en tal van overheidstaken. Daarmee is MVO niet alleen voor bedrijven een interessante business case; dat geldt even goed voor de overheid. MVO Nederland is als hybride organisatie in de afgelopen periode in staat gebleken publieke en private activiteiten op het gebied van MVO en duurzaamheid goed met elkaar te kunnen verbinden. Aldus kunnen wij zowel voor de samenleving (People en Planet) als voor bedrijven (Profit en continuïteit) een zo groot mogelijke impact bereiken. Zoals in het meerjarenbeleidsplan 2012-2015 is aangegeven zullen wij daar in de komende periode met kracht mee voortgaan.

Thematisch zullen wij in 2012 opnieuw veel aandacht besteden aan internationaal MVO, ketenverantwoordelijkheid en mensgericht ondernemen. Daarnaast stellen wij het onderwerp transparantie in onze activiteiten centraal, onder andere via een speciale tool voor onze partners. De basis van onze boodschap blijft dat wij MVO zien als een maatschappelijk gedreven concept waarmee ondernemingen via een zorgvuldige balans tussen People, Planet en Profit zowel hun business case kunnen versterken als bijdragen aan maatschappelijke doelen en verwachtingen. Het vernieuwde partnerschap, de MVO Nederland Academie en de werving van nieuwe partners moeten in 2012 de basis voor ons voortbestaan verder verstevigen.

Het jaar 2012 is het laatste jaar van onze basissubsidie. Hoewel hiervoor twee substantiële projectsubsidies in de plaats komen, vervalt hierdoor het fundament voor onze overheadkosten. Dat verhoogt de financiële onzekerheid van onze organisatie. Daarom zal in 2012 een risicomanagementsysteem worden geïntroduceerd. De kosten moeten vanaf 2013 volledig worden terugverdiend uit projectsubsidies en partner- en marktinkomsten. Onze tarieven worden daarom aangepast aan de nieuwe situatie. Voorts voorzien wij een voortgaande groei in het aantal aangesloten bedrijven die via een hogere contributie en de afname van onze kennis- en opleidingsdiensten voor een grotere private inkomstenstroom zullen zorgen. In 2012 lopen veel grotere projecten af. Wij zijn op meerdere fronten in overleg om hiervoor weer nieuwe projecten aan te trekken. Vooral op het thema MVO en zaken doen in en met ontwikkelingslanden zien wij goede kansen voor nieuwe door de overheid gesteunde activiteiten. Daarnaast groeit het aantal speciale MVO-netwerken die door MVO Nederland worden ondersteund en gefaciliteerd. Ook uit die ontwikkeling verwachten wij extra inkomsten.

Door het vervallen van de basissubsidie wijzigt ook onze relatie met de rijksoverheid. MVO Nederland wordt zelfstandiger en minder onderhevig aan toezicht en goedkeuring vanuit de overheid. Inmiddels is overleg gestart om dat ook in onze statuten tot uitdrukking te brengen; voorts zal een governancecode worden opgesteld. Vanzelfsprekend blijven de subsidiebepalingen van kracht die erop gericht zijn dat MVO Nederland publiek toegankelijke kennis en informatie blijft verspreiden. Tot slot merk ik op dat MVO Nederland vanaf 2012 haar jaarverslag en haar maatschappelijk verslag zal samenvoegen in één integraal verslag waarin zowel over de financiën als over de activiteiten en onze maatschappelijke verantwoordelijkheid verantwoording wordt afgelegd.

Samenvattend zien wij in 2012 een voortzetting van de groei van de afgelopen jaren. Voor 2013 en daarna is onze toekomst minder gegarandeerd, maar zijn wij desalniettemin positief gestemd.

Willem Lageweg

Directeur Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

ALGEMEEN

De Stichting heeft ten doel het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen door:

- het bevorderen van kennis- en informatieoverdracht omtrent maatschappelijk verantwoord ondernemen, zowel in nationale als internationale context;
- het bevorderen en faciliteren van de onderlinge dialoog over maatschappelijk verantwoord ondernemen tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties, (lokale) overheden en burgers, opdat het aantal ondernemingen dat zich bewust wordt van en/of overgaat tot maatschappelijk verantwoord ondernemen, toeneemt.

Bestuur, Programmaraad en Directie

Het bestuur van Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen bestaat uit de volgende personen:

- De heer S. van Driel (voorzitter)
- De heer A.J. Zwart (bestuurslid)
- Mevrouw T. Bahlmann (bestuurslid)
- Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Carlos de Bourbon de Parme (bestuurslid)
- De heer E. Bouwmeester (bestuurslid)
- De heer J. Doruiter (bestuurslid)
- De heer A.L.M. Nelissen (bestuurslid) tot mei 2011
- Mevrouw L. Doorewaard (bestuurslid) vanaf mei 2011

De programmaraad van de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen bestaat uit de volgende personen:

Programmaraad MVO Nederland 2011

Naam	Afgevaardigd namens	Functie	Categorie
Simon van Driel	MVO Nederland	voorzitter	
Huibrecht Bos	VNO-NCW	directeur MoveNext	mainstream
Wim van Dijk	Uneto-VNI	voorzitter Platform MVO van Uneto-VNI	mainstream
Paul van den Heuvel	VVNH (Koninklijke Ver. Nederlandse Houtondernemingen)	directeur	mainstream
Huib Klamer	VNO-NCW	secretaris levensbeschouwing en ondernemen	mainstream
Wim de Kleuver	KvK Noord Nederland	directeur	mainstream
Mario van Mierlo (tot april 2012)	MKB-Nederland	beleidsmedewerker	mainstream
Erik de Ruijter	NRK (Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie)	directeur	mainstream
Mark Streuer	CBW-Mitex	manager	mainstream
Andrea van de Graaf	De Meerlanden (NB per 2012 werkzaam bij Urgenda)	manager Strategy Sustainability and Communication	koploper
John Halmans	Gulpener	algemeen directeur	koploper
Jeroen Jansen	ASN Bank	directeur	koploper
Dorien Wietsma	VolkerWessels	directeur corporate responsibility & communications	grootbedrijf
Sijas Akkerman	Stichting Natuur & Milieu	projectleider	NGO
Suzan van der Meij	MVO Platform	coördinator	NGO
Johan Verburg	Oxfam Novib	coördinator private sector	NGO
Enno Masurel (tot november 2011)	CIMO VU	hoogleraar	wetenschap
Hans Hoogeveen	Ministerie van EL&I	directeur-generaal	overheid

De directeur van de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is de heer L.W. Lageweg.

JAARREKENING 2011

BALANS PER 31 DECEMBER 2011

STICHTING KENNISCENTRUM MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

(na resultaatbestemming)

	31-12-2011 MVO NL €	31-12-2010 *) MVO NL €	31-12-2010 *) Geconsolideerd**) €
ACTIVA			
Vlottende activa			
debiteuren	343.788	126.114	183.888
Vorderingen en overlopende activa	672.058	1.053.139	931.153
Liquide middelen	<u>1.740.914</u>	<u>1.653.789</u>	<u>7.748.764</u>
Totaal Vlottende activa	<u>2.756.760</u>	<u>2.833.042</u>	<u>8.863.805</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>2.756.760</u>	<u>2.833.042</u>	<u>8.863.805</u>
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Algemene reserve	2.997	0	0
Continuïteitsreserve	<u>150.000</u>	<u>75.000</u>	<u>275.000</u>
Totaal Reserves en fondsen	152.997	75.000	275.000
Kortlopende schulden			
Bestedingsverplichting	792.898	1.187.482	6.098.539
Crediteuren	191.999	242.979	709.154
Overlopende passiva en overige schulden	<u>1.618.866</u>	<u>1.327.381</u>	<u>1.781.112</u>
Totaal Kortlopende schulden	<u>2.603.763</u>	<u>2.757.842</u>	<u>8.588.805</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>2.756.760</u>	<u>2.832.842</u>	<u>8.863.805</u>

*) = Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

***) = cijfers inclusief IDH, Stichting Samenleving & Bedrijf

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2011

	31-12-2011 MVO NL €	31-12-2010 *) MVO NL €	31-12-2010 *) GECONSOLIDEERD €
BATEN			
Subsidie basisactiviteiten	1.500.000	1.672.550	10.148.066
Bestede basissubsidie voorgaande jaren	264.556	- 515.850	- 515.850
Projectsubsidies	1.546.652	1.290.346	1.290.346
Bestede projectsubsidies voorgaande jaren	130.028	57.946	57.946
Inkomsten uit partnerbijdragen	622.789	435.030	435.030
Inkomsten uit overige activiteiten	336.050	357.785	357.785
Totaal baten	4.400.075	3.297.807	11.773.323
LASTEN			
Programma bijdragen IDH	0	0	5.870.451
Projectkosten Intersectoraal	383.197	313.465	301.444
Leerprogramma	0	0	102.033
Advies- en outreachkosten programma's	0	0	284.202
	383.197	313.465	6.558.130
Communicatiekosten	422.602	449.525	668.363
Personeelskosten	2.845.682	2.032.866	3.456.520
Organisatiekosten	691.862	467.822	925.016
	3.537.544	2.500.688	4.381.536
Totaal lasten	4.343.343	3.263.678	11.608.029
Saldo	56.732	34.129	165.294
Financiële baten en lasten	21.265	15.871	47.879
Saldo voor resultaatbestemming	77.997	50.000	213.173
Dotatie continuïteits- reservering uit resultaat boekjaar	57.500	50.000	250.000
Dotatie continuïteits- reservering uit specifieke gift	17.500	0	0
Toevoeging algemene reserve	2.997	0	0
	77.997	50.000	250.000
Saldo na resultaat bestemming	0	0	- 36.827 **)

*) = Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

***) = Resultaat Stichting Samenleving & Bedrijf 2010

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

PER INKOMSTENBRON 2011

	BASIS €	PROJECTS €	PARTNER €	Totaal €
BATEN				
Subsidie basisactiviteiten	1.423.984	0	76.016	1.500.000
Bestede basissubsidie voorgaande jaren	212.453	0	52.103	264.556
Projectsubsidies	207.676	1.318.976	20.000	1.546.652
Bestede projectsubsidies voorgaande jaren	0	130.028	0	130.028
Inkomsten partnerbijdragen	0	0	622.789	622.789
Inkomsten uit overige activiteiten	48.556	2.997	284.497	336.050
Totaal baten	1.892.669	1.452.001	1.055.405	4.400.075
LASTEN				
Projectkosten	98.048	263.733	21.416	383.197
Communicatiekosten	120.976	49.382	252.244	422.602
	219.024	313.115	273.660	805.799
Personeelskosten	1.261.106	908.234	676.342	2.845.682
Organisatiekosten	333.804	317.655	40.403	691.862
	1.594.910	1.225.889	716.745	3.537.544
Totaal lasten	1.813.934	1.539.004	990.405	4.343.343
Saldo	78.735	- 87.003	65.000	56.732
Financiële baten en Lasten	21.265	0	0	21.265
Saldo voor resultaatbestemming	100.000	- 87.003	65.000	77.997
Dotatie continuïteits- reserve uit resultaat boekjaar	0	10.000	47.500	57.500
Dotatie continuïteits- reserve uit specifieke gift	0	0	17.500	17.500
Eigen bijdrage MVO NL aan MBO programma	100.000	- 100.000	0	0
Toevoeging algemene reserve	0	2.997	0	2.997
	100.000	- 87.003	65.000	77.997
Resultaat na resultaatbestemming	0	0	0	0

ALGEMENE TOELICHTING

Verslaggeving

In dit financiële jaarverslag over 2011 vindt u de jaarrekening van Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Terminologie

De activiteiten met betrekking tot de doelstellingen van de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zullen hierna als activiteiten MVO Nederland genoemd worden.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in dit financiële jaarverslag:

- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie - Ministerie van EL&I
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu - Ministerie van I&M
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap - Ministerie van OCW
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid - Ministerie van SZW
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - Ministerie van VWS
- Ministerie van Buitenlandse Zaken - Ministerie van BuZa
- Ministerie van Binnenlandse Zaken - Ministerie van BZK

Enkelvoudige jaarrekening MVO Nederland

In 2008 is het Initiatief Duurzame Handel (IDH) gestart. Het IDH is een zelfstandig opererend initiatief dat tot 2011 werd gefaciliteerd door Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Nederland. In juridische zin viel het IDH tot september 2011 onder de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Vanaf september 2011 zijn de activiteiten van het IDH onder gebracht in een nieuw opgerichte stichting. De operationele activiteiten met betrekking tot het IDH zijn echter al vanaf 1 januari 2011 afgesplitst van de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Derhalve zal het IDH vanaf 2011 een eigen financieel jaarverslag uitbrengen. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de geconsolideerde Balans en Staat van Baten en Lasten 2010 wel opgenomen in dit financiële jaarverslag.

In 2010 was de Stichting Samenleving & Bedrijf als groepsmaatschappij aangemerkt en als zodanig opgenomen in de geconsolideerde Balans en Staat van Baten en Lasten van de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Ondernemen. Gezien het feit dat er tussen de beide Stichtingen nog geen fusie op juridische titel heeft plaatsgevonden en de zeer geringe activiteiten van de Stichting Samenleving & Bedrijf in 2011, is ervoor gekozen om deze Stichting in dit financiële jaarverslag buiten beschouwing te laten.

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Vanaf 2011 rapporteert de Stichting op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 (RJ 640 voor Organisaties zonder winststreven). In het kader van RJ 640 dienen alle verplichtingen opgenomen te worden in het jaar waarin de verplichting contractueel is aangegaan, ongeacht het moment van de daadwerkelijke betaling. Dit laatste heeft rechtstreeks invloed op de rol van de jaarlijkse begroting. De begroting is een belangrijk stuurinstrument voor de beheersing van de activiteiten van de Stichting. In het kader van RJ 640 zullen significante verschillen tussen begroting en werkelijke bestedingen in dit financiële jaarverslag toegelicht moeten worden. De belangrijkste verschillen tussen de begrote en gerealiseerde cijfers 2011 zijn derhalve in bijlage 2 toegelicht.

Stelselwijziging

In 2011 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. In tegenstelling tot voorgaande jaren zal de Stichting het batige of nadelige saldo, voortvloeiend uit de nog te besteden basissubsidie, niet meer toevoegen of onttrekken aan de algemene reserve. Alle saldi, voortvloeiend uit nog te besteden subsidies, zullen vanaf 2011 als bestedingsverplichting worden verwerkt in de Balans. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de Balans en Staat van Baten en Lasten over 2010 als zodanig aangepast.

Verantwoording op basis van inkomstenbron

In dit financiële jaarverslag maken we, in tegenstelling tot voorgaande jaren, onderscheid in de verschillende inkomstenbronnen van de Stichting. De Stichting kent drie te onderscheiden geldstromen ten behoeve van haar activiteiten, te weten Basis (= basissubsidie, publieke kennisfunctie), Projects (=alle specifieke projectsubsidies) en Partner (de private partnerinkomsten). De activiteiten behorende bij deze inkomstenbronnen hebben we in de Staat van Baten en Lasten over 2011 apart verantwoord. We kunnen hierbij helaas nog geen vergelijkende cijfers over 2010 laten zien.

BTW

Vanaf 2009 is de Stichting naast niet-ondernemersactiviteiten ook belaste ondernemersactiviteiten gaan verrichten. Per 1 januari 2009 heeft de Belastingdienst de Stichting dan ook als ondernemer aangemerkt in de zin van de Wet op de Omzetbelasting 1968.

Naast de verplichting om BTW in rekening te brengen over deze belaste prestaties, heeft de Stichting ook het recht op aftrek van voorbelasting van BTW op kosten die aan de belaste prestaties toe te rekenen zijn. BTW op kosten die deels toe te rekenen zijn aan belaste prestaties en deels aan niet-ondernemersactiviteiten komen deels voor aftrek in aanmerking. Basis voor deze aftrek is de verhouding tussen de belaste prestaties en de totale inkomsten.

VPB

Een stichting is slechts vennootschapsbelastingplichtig indien zij een onderneming drijft en dus het oogmerk heeft om winst te behalen.

Door het Ministerie van Financiën is bepaald dat bij een gesubsidieerde instelling geen sprake is van een winststreven als volgens de statuten of subsidieregels is bepaald dat behaalde overschotten moeten worden aangewend overeenkomstig de subsidie doeleinden of moeten worden terugbetaald aan de subsidie verstrekker.

Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen wordt dan ook niet aangemerkt als belastingplichtige voor de Wet op de Vennootschapsbelasting.

Model

De Staat van Baten en Lasten is opgesteld volgens het categoriale model, waarbij enerzijds inzicht wordt gegeven in de baten en lasten uit hoofde van de doelstellingen en anderzijds in de kosten van de eigen organisatie. Indien noodzakelijk geacht, zijn de cijfers over 2010, daar waar nodig, geherrubriceerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van RJ 640, de richtlijn voor verslaggeving voor organisaties zonder winststreven. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Deze jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de Stichting zullen vloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de Staat van Baten en Lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten debiteuren en overige vorderingen, geldmiddelen, bestedingsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de Staat van Baten en Lasten maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden debiteuren, overige vorderingen, geldmiddelen, bestedingsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als op de balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de Stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de Stichting zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Overheids- en overige subsidies

Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de Staat van Baten en Lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Ontvangen subsidies die nog niet zijn besteed worden als bestedingsverplichting verantwoord. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de Staat van Baten en Lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten.

Reserves

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit van de Stichting te waarborgen. Deze reservering is bestemd voor onvoorziene uitgaven ten behoeve van de bedrijfsuitoefening en voor de eventuele uitvoering van een sociaal plan na 2012, wanneer de basissubsidie ophoudt.

TOELICHTING OP DE BALANS OVER 2011

Verslaglegging

In de geconsolideerde Balans en Staat van Baten en Lasten over 2010 zijn de volgende rechtspersonen opgenomen:

- Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
Activiteiten MVO Nederland
Activiteiten Initiatief Duurzame Handel
- Stichting Samenleving & Bedrijf

In de enkelvoudig Balans en Staat van Baten en Lasten over 2011 is de volgende rechtspersoon opgenomen:

- Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
(exclusief de activiteiten van het Initiatief Duurzame Handel)

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2011	31-12-2010
	€	€
Rekening Courant IDH	178.930	480.694
Vooruitbetaalde pensioenpremie *)	264.646	222.144
Nog te factureren subsidie inkomsten projecten	137.709	249.566
Nog te factureren marktinkomsten	25.605	0
Omzetbelasting	0	35.300
Nog te ontvangen rente	17.305	16.995
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>47.863</u>	<u>48.440</u>
	<u>672.058</u>	<u>1.053.139</u>

*) = Om debetrente te voorkomen is eind december 2011 de pensioenpremie voor 2012, die per 12 januari 2012 betaalbaar wordt gesteld, vooruitbetaald.

Liquide middelen

Ten behoeve van een aangegane huurverplichting inzake het kantoorpand aan de Nieuwekade 9, te Utrecht, is een bankgarantie van € 67.623 afgegeven. Het resterende saldo van de liquide middelen staat geheel ter vrije beschikking.

Reserves en fondsen

Algemene reserve

	31-12-2011	31-12-2010
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Resultaatsbestemming	<u>2.997</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>2.997</u>	<u>0</u>

Continuïteitsreserve

	31-12-2011	31-12-2010
	€	€
Stand per 1 januari	75.000	25.000
Mutatie 2011	<u>75.000</u>	<u>50.000</u>
Stand per 31 december	<u>150.000</u>	<u>75.000</u>

In 2009 is besloten een continuïteitsreserve op te bouwen uit een percentage van de personeelskosten van medewerkers in vaste dienst en een percentage ter dekking van restrisico's.

Bestedingsverplichting

	Basissubsidie	Projectsubsidies	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2010	374.664	354.915	729.579
Mutaties 2010:			
Reeds bestede projectsubsidies	0	- 57.946	- 57.946
Nog niet bestede basissubsidie	<u>515.849</u>	<u>0</u>	<u>515.849</u>
Stand per 31 december 2010	890.513	296.969	1.187.482
Mutaties 2011:			
Herrubricering 2010	- 16.913	16.913	0
Reeds bestede projectsubsidies	0	- 130.028	- 130.028
Reeds bestede basissubsidie	<u>- 264.556</u>	<u>0</u>	<u>- 264.556</u>
Stand per 31 december 2011	<u>609.044</u>	<u>183.854 *)</u>	<u>792.898</u>

*) = zie toelichting op volgende pagina.

Nog te besteden projectsubsidies

De aan de bestedingsverplichting toegevoegde bedragen, betreffen het saldo van geoomerkte ontvangen subsidies en de uitgaven voor deze projecten over 2011. Het saldo komt ten gunste of ten laste van de projecten in 2012.

	Nog te besteden 31-12-2010	correctie 2010	inkomsten	bijdrage aan basis	2011			out of pocket kosten	eigen bijdrage MVO NL	Nog te besteden 31-12-2011
					personeels kosten	personeels kosten	personeels kosten			
OL-programma	153.996	0	350.000	- 50.000	- 322.543	- 37.337	0	94.116		
Agri-programma	14.887	0	150.000	- 50.000	- 112.213	- 1.185	0	1.489		
OM-programma	-6.396	0	120.000	0	- 122.531	- 10.006	0	-18.933		
MBO-programma	-14.110	0	145.000	0	- 194.245	- 104.900	-100.000	-68.255		
OESO-programma	6.516	0	70.588	0	- 104.391	- 8.830	0	-36.117		
Arbeidsparticipatie	44.850	0	200.000	0	- 118.517	- 60.850	0	65.483		
Steunpunt bedr DI	97.226	0	195.000	0	- 162.255	- 7.072	0	122.899		
Ketensimulatie (SMOM)	0	16.913	46.133	0	- 15.999	- 81.958	0	-34.911		
MVO en waardebepaling	0	0	42.250	0	- 3.600	- 17.318	0	21.332		
MVO-expeditie ISO26000	0	0	31.720	0	- 853	0	0	30.867		
IMVO Vouchers	0	0	0	0	- 8.354	0	0	-8.354		
MVO China	0	0	39.076	0	- 9.035	- 11.324	0	18.717		
Montenegro	0	0	7.026	0	- 4.988	- 423	0	1.615		
Materiaalketens	0	0	22.183	0	- 20.000	- 2.183	0	0		
Quicksan en stappenplan ISO26000	0	0	0	0	6.094	0	0	-6.094		
Totaal	296.969	16.913	1.418.976	-100.000	-1.205.618	-343.386	-100.000	183.854		

Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2011	31-12-2010
	€	€
Vooruit ontvangen subsidie *)	767.823	880.250
Vooruit ontvangen partnerbijdragen **)	202.217	90.741
Nog te betalen detacheringsvergoeding Ministerie van EL&I	64.559	0
Vooruit ontvangen subsidie verhuis- en huisvestingskosten Ministerie van EL&I	45.000	0
Nog te besteden marktinkomsten projecten	29.412	0
Rekening-courant Samenleving & Bedrijf	19.421	39.523
Vakantiegeld en vakantiedagen	148.347	115.512
Loonheffingen en sociale lasten	109.706	103.675
Kosten personeelsverzekeringen	7.274	17.472
Kosten introductie nieuwe partnerschap en acquisitiecampagne	90.543	0
Kosten nieuwjaarsbijeenkomst	49.006	58.884
Omzetbelasting	17.810	0
Overige schulden en overlopende passiva	<u>67.747</u>	<u>21.324</u>
	<u>1.618.866</u>	<u>1.327.381</u>

*) = De vooruit ontvangen subsidie betreft de basissubsidie voor MVO Nederland voor het 1e kwartaal 2012 die in december 2011 is ontvangen.

***) = De vooruit ontvangen partnerbijdragen betreft het bedrag aan partnerbijdragen dat in 2011 is ontvangen, maar waarvan het bijbehorende lidmaatschap doorloopt tot in 2012.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Detacheringsovereenkomst

Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is met Rabobank Nederland een verplichting tot het inlenen van de directeur, de heer L.W. Lageweg aangegaan. De overeenkomst loopt tot en met 31 december 2012 en eindigt zonder dat opzegging vereist is, tenzij overeen wordt gekomen de overeenkomst voort te zetten.

De detacheringsovereenkomst betreft een bedrag van € 143.044. (inclusief BTW). De heer Lageweg heeft in 2009 het bestuur van MVO Nederland voorgesteld om zijn Rabobank salaris te verlagen naar het norminkomen voor de directeur van MVO Nederland. Dit norminkomen is, mede op basis van een extern onderzoek naar de arbeidsmarktpositie van de directeur, door het bestuur van MVO Nederland vastgesteld op € 115.000. Als gevolg van deze afspraak is de detacheringsovereenkomst met ingang van 1 juli 2010 aangepast en teruggebracht naar € 115.000 exclusief BTW (€ 136.850 inclusief BTW).

Huurverplichting

Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is met Ogon Nederland B.V. te Amsterdam een huurverplichting voor het kantoorpand aan de Nieuwekade 9 te Utrecht aangegaan. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar die afloopt op 31 december 2015. In het contract is een zogenaamde breakoptie opgenomen. De Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Ondernemen heeft eenmalig, te weten per 1 januari 2014, de mogelijkheid om de huurovereenkomst te beëindigen. De in acht te nemen opzegtermijn bedraagt 6 maanden, zodat de Stichting Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen indien dit gewenst is uiterlijk op 30 juni 2013 schriftelijk dient op te zeggen.

Aanvullend op de hierboven vermelde overeenkomst is ook een overeenkomst inzake bijkomende leveringen en diensten aangegaan. Dezelfde verplichtingen dienen in acht genomen te worden met betrekking tot opzegging als de hierboven vermelde huurovereenkomst.

De verplichting van de huur en de bijkomende leveringen en diensten voor 2012 bedraagt € 270.492. De gehuurde etage in het pand Nieuwekade 9 te Utrecht, wordt door de Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen onderverhuurd aan 2 partijen, die elk een evenredig deel van de huurlasten voor hun rekening zullen nemen. De Stichting Initiatief Duurzame Handel zal in 2012 € 89.262 aan onderhuur betalen. BoP Innovation Center zal bij een gelijkblijvende bezetting in 2012 € 38.950 aan huurlasten voor haar rekening nemen.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2011

BATEN

Subsidie basisactiviteiten

	2011	2010
	€	€
Ministerie van EL&I basissubsidie	1.000.000	1.172.550
Ministerie van I&M basissubsidie	500.000	500.000
	<u>1.500.000</u>	<u>1.672.550</u>

Projectsubsidies

	2011	2010
	€	€
Ministerie van EL&I inzake OESO richtlijnen	70.588	93.565
Ministerie van EL&I inzake Opkomende Markten	120.000	20.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken - Ontwikkelingslanden	350.000	350.000
Ministerie van EL&I - Agribusiness	150.000	150.000
Ministerie van EL&I - Arbeidsparticipatie	200.000	170.000
Ministerie van VWS - Maatschappelijk Betrokken Ondernemen	145.000	180.000
Ministerie van I&M - Steunpunt bedrijven Duurzaam Inkopen	195.000	110.500
Ministerie van EL&I - Gebruikersonderzoek en internetapplicatie Ketenportal	0	68.206
Ministerie van I&M - Bedrijvenhandleiding Duurzaam Inkopen	0	18.225
Ministerie van I&M - Ketensimulatie	46.133	23.067
Ministerie van I&M - Materiaalketen	22.183	30.500
Ministerie van Buitenlandse Zaken - MVO Paspoort voor ambassades	0	23.960
Agentschap NL- Montenegro	7.026	0
Ministerie van EL&I - MVO-expeditie ISO26000	31.720	0
Agentschap NL- MVO CHINA	39.076	0
Ministerie van EL&I - MVO en Waardebepaling bij bedrijfsovername	42.250	0
	<u>1.418.976</u>	<u>1.238.023</u>
Ministerie van EL&I - nieuwjaarsbijeenkomst en bijdrage verhuizing	127.676	52.323
	<u>1.546.652</u>	<u>1.290.346</u>

Inkomsten uit overige activiteiten

	2011	2010
	€	€
Bijdragen en deelname Wereldz	0	236.204
Deelname Future Leaders Event	67.487	84.737
Habitat for Humanity - Bottom of the Pyramid project	0	8.140
Trainingen EVD	0	6.600
Instap Cursus MVO	14.850	0
Quickscan	13.250	0
Speerpunt sociale innovatie	4.470	0
Workshop/Trainingen	28.462	0
Bijdrage Stichting Samenleving & Bedrijf	20.000	0
Bijdrage Rabobank aan Herman Wijffels innovatieprijs	25.605	
Huurinkomsten BoP innovation Center	35.704	0
Businessplan De Goede Zaak	12.852	0
Deelnemersbijdragen netwerk Verduurzaming Betonketen	30.250	0
Bijdrage Stichting Initiatief Duurzame Handel nieuwjaarsevenement	15.000	0
Overname domeinnaam	14.000	0
Overige inkomsten	<u>54.120</u>	<u>22.104</u>
	<u>336.050</u>	<u>357.785</u>

In 2011 waren 1.814 organisaties partner van MVO Nederland (zie bijlage 3).

LASTEN

Projectkosten

	2011	2010
	€	€
Advieskosten Wereldz	25.210	83.999
Evenementen	33.810	54.255
Overige kosten	<u>324.177</u>	<u>175.211</u>
	<u>383.197</u>	<u>313.465</u>

Communicatiekosten

	2011	2010
	€	€
Evenementen	124.005	254.415
Campagnevoering	91.780	40.752
Kosten voor onderhoud en ontwikkeling websites	43.463	39.713
Diverse communicatiekosten	<u>163.354</u>	<u>114.645</u>
	<u>422.602</u>	<u>449.525</u>

Toelichting kosten evenementen

	2011	2010
	€	€
Evenementen partners	4.618	3.936
Evenement Wereldz	0	123.422
Future Leaders Event	51.415	61.357
Nieuwjaarsevenement	<u>67.972</u>	<u>65.700</u>
	<u>124.005</u>	<u>254.415</u>

Personeelskosten

	2011	2010
	€	€
Lonen en salarissen	1.879.632	1.278.990
Sociale lasten en pensioenlasten	525.121	379.235
Overige personeelskosten	451.846	410.787
	<u>2.856.599</u>	<u>2.069.012</u>
doorbelaste personeelskosten IDH	<u>10.917</u>	<u>36.146</u>
	<u>2.845.682</u>	<u>2.032.866</u>

Toelichting lonen en salarissen

	2011	2010
	€	€
Lonen en salarissen	1.899.261	1.311.540
Kosten vervanging bij ziekte	<u>12.406</u>	<u>20.668</u>
	1.911.667	1.332.208
Ontvangen uitkering bij ziekte	600	18.768
Ontvangen uitkering bij zwangerschap	31.435	28.269
Loonsubsidies	<u>0</u>	<u>6.181</u>
	<u>1.879.632</u>	<u>1.278.990</u>

Toelichting sociale lasten en pensioenlasten

	2011	2010
	€	€
Premie ZVW, WAO en WW	277.463	189.476
Ziekteverzuimverzekeringen	62.516	45.774
Overige personeelsverzekeringen	2.156	13.800
Pensioenlasten uit hoofde van:		
Middelloodregeling *)	72.040	76.542
Beschikbare premie regeling *)	<u>110.946</u>	<u>53.643</u>
	<u>525.121</u>	<u>379.235</u>

*) = Er zijn twee pensioenreglementen van kracht bij de Stichting. Medewerkers in dienst gekomen voor 1 januari 2009 nemen deel aan de Pensioenregeling Middellood. Medewerkers in dienst gekomen vanaf 1 januari 2009 nemen deel aan Pensioenregeling Beschikbare Premie.

Toelichting overige personeelskosten

	2011	2010
	€	€
Inhuur personeel	203.094	134.990
Inhuur directie Grote Bedrijven Netwerk	0	44.773
Wervingskosten	2.908	4.068
Detachering directie	115.000	115.000
Doorbelaste kosten directie (aan IDH)	-10.000	-12.396
Vakopleidingen	32.663	20.241
Vergoedingen personeel	71.844	90.031
Overige personeelskosten	<u>36.337</u>	<u>14.080</u>
	<u>451.846</u>	<u>410.787</u>

Aantal medewerkers MVO Nederland *)

	2011				2010			
	Basis	Partners	Projecten	Totaal	Basis	Partners	Projecten	Totaal
Aantal FTE's	18,6	8,5	12,6	39,7	13,9	4,9	12,7	31,5
Aantal medewerkers	22	11	14	47	17	7	14	38
Extern FTE's	4,8	1,5	2,2	8,5	1,6	0,6	2,0	4,2
Extern medewerkers	8	3	4	15	2	1	4	7
Totaal aantal FTE's	23,4	10,0	14,8	48,2	15,5	5,5	14,7	35,7
Totaal aantal medewerkers	30	14	18	62	19	8	18	45

*) = per ultimo

In 2011 waren er gemiddeld 45 medewerkers in dienst bij MVO Nederland (2010: 29 medewerkers).

Overige organisatiekosten

	2011	2010
	€	€
Huisvestingskosten	157.578	92.625
Verhuizingskosten	78.147	27.324
Bestuurskosten	46.050	45.000
Doorbelaste bestuurskosten (aan IDH)	- 7.500	- 10.000
Kosten voor software, hardware en service ICT	108.498	87.355
Advies- en accountantskosten	55.659	56.372
Kantoorkosten	107.602	44.225
Niet aftrekbaar gedeelte voorbelasting	123.665	103.713
Reiskosten	29.512	21.208
Vergoeding overheadkosten detachering (Ministerie van EL&I)	- 7.349	0
	<u>691.862</u>	<u>467.822</u>

Honorarium van Bestuur

In 2011 werden de volgende vergoedingen verstrekt aan het bestuur van MVO Nederland:

- Voorzitter van het bestuur: € 7.500 bestuursvergoeding en € 1.500 onkostenvergoeding
- Overige bestuursleden: tezamen € 31.050 bestuursvergoeding en € 6.000 onkostenvergoeding

BIJLAGE 1. OVERZICHT SUBSIDIEBESCHIKKINGEN

<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Ondernemen en Innovatie</p> <p>Basisbeschikking voor de periode 2009 tot en met 2012:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Ministerie van EL&I/Ondernemen en Innovatie: jaarlijkse basissubsidie € 1.000.000
• Ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M): jaarlijkse basissubsidie € 500.000
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Agroketens en Visserij</p> <p>Jaarlijkse subsidie € 150.000 voor project “Agribusiness”, waarvan € 50.000 vallend onder de basissubsidie; opgenomen in de basisbeschikking van het Ministerie van EL&I</p>
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Buitenlandse Economische Betrekkingen</p> <p>Beschikking voor de periode oktober 2010 tot oktober 2012 voor project “Internationaal brancheprogramma (Opkomende Markten)” € 240.000, waarvan €120.000 voor 2011; opgenomen in de basisbeschikking van het Ministerie van EL&I</p>
<p>Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid - Ondernemen en Innovatie</p> <p>De subsidiëring van dit project loopt via het Ministerie van EL&I als coördinerend departement.</p> <p>Beschikking voor de periode 2010 tot en met 2012 voor project “Onbepaalde kansen bij koploperbedrijven (Arbeidsparticipatie)” € 500.000, waarvan € 200.000 voor 2011; opgenomen in de basisbeschikking van het Ministerie van EL&I</p>
<p>Ministerie van Buitenlandse Zaken - Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Beschikking voor de periode 2009 tot en met 2012 voor jaarlijkse subsidie €350.000 voor project “Ontwikkelingslanden/Ontwikkelingssamenwerking”, waarvan € 50.000 vallend onder de basissubsidie; opgenomen in de basisbeschikking van het Ministerie van EL&I</p>
<p>Ministerie van Infrastructuur en Milieu - Milieu</p> <p>De subsidiëring van dit project loopt via het Ministerie van EL&I als coördinerend departement.</p> <p>Beschikking voor de periode 2010 tot en met 2012 voor project “Steunpunt bedrijven voor duurzaam inkopen (Informatiepunt bedrijven voor duurzaam inkopen)” € 422.000, waarvan € 195.000 voor 2011; opgenomen in de basisbeschikking van het Ministerie van EL&I</p>
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Ondernemen en Innovatie</p> <p>Beschikking voor de periode 2010 tot en met 2012 voor eenmalige subsidie €180.000 voor verhuis- en huisvestingskosten</p>

<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Ondernemen en Innovatie</p> <p>Enmalige subsidie € 20.000 voor het Nieuwjaarsevent 2011</p>
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Buitenlandse Economische betrekkingen</p> <p>Beschikking voor de periode augustus 2010 tot en met juli 2013 voor project "OESO Richtlijnen" € 84.000 (vast bedrag) plus € 15.000 (publicaties en voorlichting)</p>
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Ondernemen en Innovatie</p> <p>Subsidie voor de periode 1 april 2011 tot 1 mei 2012 voor project "MVO en waardebeoordeling bij bedrijfsovername" € 52.812, waarvan € 42.250 voor 2011</p>
<p>Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - Agroketens en Visserij</p> <p>Subsidie voor de periode 15 september 2011 tot 30 september 2012 voor project "MVO-expeditie ISO 26000" € 39.650, waarvan € 31.720 voor 2011</p>
<p>Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport</p> <p>Beschikking voor de periode april 2009 tot en met 2012 voor project "MBO Stimuleringsprogramma" € 625.000, waarvan € 135.000 voor 2011</p>
<p>Ministerie van Infrastructuur en Milieu - Portefeuille Milieu</p> <p>Vergoeding voor de periode (vanaf datum opdrachtverlening) tot 31 oktober 2010 voor project "MVO en Materiaalketenbeleid" € 51.500 (de einddatum is later vastgesteld op 31 mei 2011)</p>
<p>Agentschap NL (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) - NL EVD Internationaal</p> <p>Subsidie voor de periode 25 oktober 2011 tot 1 april 2012 voor project "Sino-Dutch CSR Dialogue" € 48.845, waarvan € 39.076 voor 2011 (de einddatum is later vastgesteld op 31 mei 2012)</p>
<p>Agentschap NL (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) - NL Energie en Klimaat</p> <p>Vergoeding voor de periode (vanaf datum opdrachtverlening) tot 5 februari 2012 voor project "(Quickscan en Stappenplan) ISO26000" € 25.210</p>
<p>Agentschap NL (Ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) - NL Milieu en Leefomgeving</p> <p>Beschikking voor de periode oktober 2010 tot en met maart 2012 voor project "Ketensimulatie voor het MKB" € 97.122,77, waarvan € 46.133,32 voor 2011</p>
<p>Agentschap NL - NL Milieu en Leefomgeving</p> <p>Vergoeding voor de periode 1 oktober 2011 tot en met 31 juli 2012 voor project "Montenegro II" € 10.899,16</p>

BIJLAGE 2. BEGROTING VERSUS REALISATIE 2011

	Begroting		Realisatie	
	2011 €	% van de omzet	2011 €	% van de omzet
INKOMSTEN				
Subsidie inkomsten	2.986.201	77,6%	3.046.652	75,7%
Overige marktinkomsten	200.000	5,2%	253.553	6,3%
Future Leaders Event			67.487	1,7%
Nieuwjaarsevenement			15.000	0,4%
Partnerbijdragen:				
- GBN/netwerken	220.000	5,7%	312.838	7,8% 1)
- Overige partners	444.200	11,5%	309.951	7,7% 1)
Ontvangen rente			21.265	0,5%
Totale inkomsten	3.850.401	100,0%	4.026.746	100,0%
UITGAVEN				
Personeelskosten:				
Salariskosten	1.740.280	45,2%	1.898.660	47,2%
Reis- en onkosten	100.401	2,6%	92.262	2,3%
Premies en verzekeringen personeel	459.727	11,9%	443.755	11,0%
Overige personeelskosten	318.495	8,3%	411.005	10,2%
Totaal personeelskosten	2.618.903	68,0%	2.845.682	70,7% 2)
Organisatie- en bureaunkosten:				
Vergoedingen bestuur	45.000	1,2%	38.550	1,0%
Kantoorkosten	60.000	1,6%	107.602	2,7%
Accountantskosten	35.000	0,9%	25.835	0,6%
Onderzoek en advies	90.000	2,3%	29.824	0,7%
Huisvesting	172.750	4,5%	235.725	5,9%
ICT-kosten	120.000	3,1%	108.498	2,7%
Reis- en verblijfkosten			29.512	0,7%
Overige kosten (BTW) Doorbelasting	100.000	2,6%	123.665	3,1%
overheadkosten	0	0%	-7.349	-0,2%
	622.750	16,2%	691.862	17,2%

	Begroting		Realisatie	
	2011 €	% van omzet	2011 €	% van omzet
Projectkosten:				
Projectontwikkeling en Business Development	100.000	2,6%	61.845	1,5%
Out of pocket Projecten	300.000	7,8%	321.352	8,0%
	400.000	10,4%	383.197	9,5%
Communicatiekosten:				
Website kosten	105.000	2,7%	43.748	1,1%
Communicatiekosten	310.000	8,1%	164.467	4,1% 3)
GBN/ netwerken	20.000	0,5%	20.000	0,5%
Future Leaders Event			51.415	1,3%
Overige partners	75.000	1,9%	75.000	1,9%
Nieuwjaarsbijeenkomst	45.000	1,2%	67.972	1,7%
	555.000	14,4%	422.602	10,5%
	4.196.653	109,0%	4.343.343	107,9%
Onvoorzien/ overige kosten	90.000	2,3%	0	0,0%
Totale uitgaven	4.286.653	111,3%	4.343.343	107,9%
Tekort	-436.252	-11,3%	-316.587	-7,9%
Reservering continuïteit	50.000	1,3%	75.000	1,9%
Ottrekking nog te besteden projectsubsidies	-25.293	-0,7%	-130.028	-3,2% 4)
Ottrekking nog te besteden basissubsidie	-460.959	-12,0%	-264.556	-6,6% 5)
	-436.252	-11,3%	-319.584	-7,9%
Resultaat	0	0,0%	2.997	0,1%

1) t/m 5) worden op de volgende pagina nader toegelicht.

Verklaring verschillen begroting versus realisatie 2011

1) In de begroting is uitgegaan van het kasstelsel, dat wil zeggen dat de verwachte ontvangsten voor 2011 zijn meegenomen in de begroting als zijnde opbrengsten voor 2011. In de gerealiseerde cijfers is MVO Nederland echter uitgegaan van het factuurstelsel. Vooruit ontvangen partnerbijdragen voor 2012 zijn in mindering gebracht op de opbrengsten uit partnerbijdragen. Reeds in 2010 ontvangen partnerbijdragen die betrekking hadden op 2011 zijn bij de opbrengsten uit partnerbijdragen opgeteld. De vergelijking tussen de begroting en de realisatie geeft hierdoor een vertekend beeld.

2) Door de groei van de activiteiten heeft MVO Nederland in 2011 verhoudingsgewijs net iets meer personeel ingezet dan vooraf begroot.

3) De communicatiekosten ten behoeve van de uitoefening van de publieke kennisfunctie (= basis) liggen goed in lijn met de begroting. De afwijking tussen begroting en realisatie is dan ook met name ontstaan door een herrubricering van de communicatiekosten op de verschillende gesubsidieerde projecten (= projects). In de begroting zijn alle communicatiekosten (inclusief externe inhuur communicatiemedewerkers) opgenomen onder de post communicatiekosten. In de gerealiseerde cijfers zijn slechts de expliciete communicatiekosten onder de noemer communicatiekosten gerubriceerd. Doordat MVO Nederland zelf een extra communicatiemedewerker in dienst heeft genomen, zijn deze kosten in de jaarrekening 2011 onder de personeelskosten verantwoord.

4+5) MVO Nederland had in 2011 een urenregistratie die vrijwel sluitend was (92% van de totale uren werden geregistreerd). Hierdoor kon er per jaareinde 2011 een nauwkeurige afrekening worden gemaakt van de overheadkosten die betrekking hadden op de gesubsidieerde projecten (€ 287.000). In de begroting 2011 was er slechts gedeeltelijk rekening gehouden met een doorbelasting van deze overheadkosten (€ 80.000). Dit laatste was niet terecht en geeft een vertekend beeld. De overheadkosten komen op totaalniveau derhalve ten laste van de nog te besteden projectsubsidies en ten gunste van de nog te besteden basissubsidie. Op detailniveau is in deze jaarrekening een overzicht opgenomen van de consequenties hiervan voor de individuele gesubsidieerde projecten.

De subsidieverlening op het MBO Stimuleringsprogramma is op 8 mei 2009 door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan MVO Nederland toegekend, onder de voorwaarde dat er een eigen bijdrage zou worden geleverd van € 90.000. Deze bijdrage is in 2011 geleverd, vandaar de verantwoording hiervan in dit financiële jaarverslag. Gezien het feit dat in de jaarrekening 2010 reeds een klein boekhoudkundig resultaat op het project Wereldz (onderdeel van het MBO programma) was verantwoord, bedraagt de totale eigen bijdrage ogenschijnlijk € 100.000.

BIJLAGE 3. ONTWIKKELING MET BETREKKING TOT PARTNERS

Grootte (aantal medewerkers)	2011			2010			
	Aantal partners	In % van het totaal	Partner bijdragen €	Aantal partners	In % van het totaal	Partner bijdragen €	In % van het totaal
1-100	1.519	84%	161.769	1126	84%	119.552	27%
100-500	131	7%	55.691	102	8%	42.017	10%
500+	52	3%	69.836	40	3%	54.289	12%
branche organisaties	55	3%	22.655	31	2%	12.687	3%
Grote Bedrijven Netwerk	57	3%	312.838	34	3%	206.485	47%
Totaal	1.814	100%	622.789	1333	100%	435.030	100%

BIJLAGE 4. OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur van Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2011 van Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW

Utrecht, 11 juni 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

C. in 't Veld RA

RESULTAATBESTEMMING STICHTING KENNISCENTRUM MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Voorgesteld wordt het resultaat over 2011 als volgt te bestemmen:

	2011	2010
	€	€
Algemene reserve	2.997	0
Continuïteitsreserve	75.000	50.000
Totaal resultaat	<u>77.997</u>	<u>50.000</u>

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.